

KIRILL MYZGIN

V.N. Karazin Kharkiv National University

New Finds of Roman Provincial Bronze Medallions on the Territory of Ukraine¹

ABSTRACT: Until recently, we had known of only one Roman provincial bronze medallion from the territory of Ukraine. It was found near the village Raiky, Zhytomyr oblast', in 1930 (a medallion of Elagabalus, minted at Philippopolis in Thrace). The present article describes 5 Roman provincial medallions found recently in Ukraine: 1 medallion of Hadrian from Ephesus (Ionia), 1 medallion of Septimius Severus and 2 of Caracalla, struck at Pergamon (Mysia), and a medallion of Elagabalus from Philippopolis (Thrace). Apart from the medallions, East-European finds of Roman bronze coins of lesser denominations, dating mostly from the 230s–260s, are not rare. On the other hand, the medallions in question belong to a group of the earlier, less common, finds of provincial coinage. It should be noted that while the Roman provincial bronze coins minted in the cities of Asia Minor in the mid-2nd – early 3rd century, are known, for the most part, from the territories on the left bank of the Dnieper, the medallions (mostly from Asia Minor as well) have been found in the area on the right bank of the Dnieper. It may be indicative of certain specific methods of how they reached the Barbarian populations, the methods that were different than in the case of the other Roman provincial bronze coinage of the early 3rd century.

KEY WORDS: Roman provincial bronze medallions, Chernyakhiv culture, Gothic war

ABSTRAKT: *Nowe znaleziska rzymskich prowincjonalnych medalionów z brązu na terenach Ukrainy*

Do niedawna z terytorium Ukrainy znany był tylko jeden rzymski prowincjonalny brązowy medalion, który został znaleziony w 1930 r. w pobliżu wsi Rajki, w obwodzie zytomierskim (medalion Heliogabala, wybity w Philippopolis w Tracji). Niniejszy artykuł zawiera informacje na temat odkrytych niedawno na terytorium Ukrainy pięć prowincjonalnych rzymskich medalionów. Są to: medalion Hadriana wybity w Efezie (Ionia), medalion Septymiusza Sewera i dwa medaliony Karakalli, wybite w Pergamonie (Mezja), oraz medalion Heliogabala, pochodzący z Philippopolis (Tracja). Oprócz medalionów częstymi znaleziskami w Europie Wschodniej są brązowe monety rzymskie o mniejszym nominale, pochodzące głównie z lat 30.–60. III w. Opublikowane medaliony natomiast należą do grupy wcześniejszych, mniej powszechnych znalezisk monet prowincjonalnych. O ile brązowe monety rzymskie prowincjonalne, wybite w miastach Azji Mniejszej w połowie II – na początku III w. są znane głównie ze znalezisk na lewym brzegu Dniepru, o tyle medaliony, również głównie z Azji Mniejszej, zostały znalezione na prawym brzegu Dniepru. Może to świadczyć o szczególnych sposobach ich dostania się w ręce barbarzyńskiej ludności, zupełnie innych niż w przypadku pozostałych prowincjonalnych rzymskich monet brązowych z początku III w.

SŁOWA KLUCZOWE: prowincjonalnie brązowe medaliony rzymskie, kultura czerniachowska, wojny gockie

¹ The author of this article acknowledges the funding received from the National Programme for the Development of Humanities' grant no 0047/NPRH2/H11/81/2012. I am grateful to Alexander Bursche (Warszawa), Christopher Howego (Oxford), Jerome Mairate (Oxford) and Ivan Varbanov (Bourgas) for their consultation and substantial help in the preparation of this article.